

LAUSUNTO

18.6.2024

Maa- ja metsätalousministeriö

Viite: Lausuntopyyntö VN/8175/2024

Suomen Kennelliitto ry:n lausunto luonnoksesta metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §, 4 § ja 5 §:n muuttamisesta

Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben ry on Pohjoismaiden vanhin koira-alan asiantuntijajärjestö, joka on perustettu vuonna 1889. Valtakunnallisena järjestönä toimintamme tarkoituksena on edistää terveiden ja hyväluonteisten rekisteröityjen rotukoirien kasvattamista ja käyttöä. Lisäksi toimimme koiranomistajien, -kasvattajien ja harrastajien keskusjärjestönä ja edunvalvojana sekä edistämme koirien hyvinvointia ja koiranpidon edellytyksiä suomalaisessa yhteiskunnassa. Edustamme noin 140 000 henkilöjäsentä sekä 2000 jäsenyhdistystä.

Useat jäsenyhdistyksistämme edustavat metsästyskoiraharrastusta. Metsästyskoirakokeissamme on vuosittain yli 30 000 suoritusta. Niiden määrään vaikuttavat alueelliset olosuhteet, kuten esimerkiksi riistakannat. Myös vallitseva suurpetotilanne, erityisesti susitilanne, vaikuttaa kokeiden järjestämiseen, minkä vuoksi kokeita ei voida turvallisesti järjestää alueilla, joissa susien koirille aiheuttamia vahinkoja on esiintynyt huomattavan paljon. Metsästyskokeissa ja koiria koulutettaessa riski koiran ja suden kohtaamiselle on suuri, sillä koiran toiminta on tyypillisesti etäällä ohjaajasta tapahtuvaa, useita tunteja kestävää toimintaa.

Susi ja muut suurpedot kuuluvat ja ovat aina kuuluneet suomalaiseen luontoon. Samalla on kuitenkin turvattu liikkuminen luonnossa ja ihmisten vapaa harrastaminen siellä, missä suurpetoja on. Luonnossa liikkumiseen kuuluu myös metsästys, jossa käytetään usein koira apuna. Metsästyskäytössä olevia koiria on kaikkiaan yli 80 000. Oikeuskäytännön tiukentumisen vuoksi on poikkeuslupien myöntäminen tullut vaikeammaksi. Tämä voi johtaa suurpetokantojen nopeaan kasvuun, joka voi lisääntyvässä määrin uhka- ja vaaratilanteita myös ihmisille.

Koirat ovat apuna myös loukkaantuneen suurriistan jäljittämässä luonnosta. Suurriistavirka-aputehtävissä huolehditaan, että eläinsuojelulain velvoitteet täyttyvät – avuttomassa tilassa olevaa, esimerkiksi auton kolhaisemaa eläintä ei jätetä loukkaantuneena oman onnensa nojaan. Riski koiran ja suden kohtaamiseen on myös vapaaehtoisessa pelastuskoiratoiminnassa.

Huomioitavaa on myös kotimaisten koirarotujemme rooli osana suomalaista kulttuuriperintöä ja näiden rotujemme vaaliminen. Tämä on jo tunnustettu Luonnonvarakeskuksen geenivaraohjelmassa, johon suomalaiset koirarodut on liitetty. Kotimaisista roduistamme kansalliskoiramme suomenpystykorva, karjalankarhukoira ja suomenajokoira ovat metsästyskoirarotuja, joiden osalta niiden koulutus ja koetoiminta sekä metsästyskäyttö tulisi turvata rotujen elinvoimaisen kannan ylläpitämiseksi ja myös koirien käyttöominaisuuksien vaalimisessa osana suomalaista eräkulttuuria.

Sudet ovat aiheuttaneet viime vuosina merkittäviä vahinkoja koirille. Vuonna 2022 sudet aiheuttivat 190 kpl riistavahinkolain (105/2009) nojalla korvattua kotieläinvahinkotapausta yhteensä noin 360 000 euron arvosta, josta lähes puolet olivat koiravahinkotapauksia. Vuoden 2023 aikana oli 65 koiravahinkotapahtumaa, joiden määräksi on arvioitu 225 003 €. Vuosina 2011–2022 susien tappamia tai vahingoittamia koiria on ollut kaikkiaan lähes 500. Osa vahinkotapahtumista menee vakuutusyhtiöiden korvausten piiriin, eivätkä ne näy tilastoinnissa. Todellinen koiravahinkojen määrä on siten suurempi ja tarkkaa määrää ei pysty arvioimaan. Varsinkin susien aiheuttamat koiravahingot eivät kohdistu pelkästään metsästyskoiiriin. Vahinkoja tapahtuu myös asutusten pihapiirissä oleville seura- ja harrastuskoirille. Koiravahinkojen osalta eivät korvaukset kata todellisen menetyksen määrää, koska esimerkiksi jalostusarvon menetystä ei korvata tai koiran tunnearvoa, jota ei voi rahassa mitata.

Useissa selvityksissä on todettu, että suurimmat vahingot aiheutuvat niistä susista ja susilaumoista, jotka liikkuvat taajamien ja ihmisasumusten lähellä. Alueellisesti esiintyy susiyksilöitä tai susilaumoja, joiden reviirillä tapahtuu huomattavan paljon koiiriin kohdistuvia susien aiheuttamia vahinkotapahtumia. Kennelliiton näkemyksen mukaan tulisi vahinkoperustaisia poikkeuslupia voida myöntää myös näihin koiravahinkoja aiheuttaviin susiin samoin perustein, kuin tuotantoeläinten kohdalla.

Suomen Kennelliitto kannattaa kaikkia laillisia keinoja, joilla voidaan taata turvallinen luonnossa liikkuminen ja metsästysharrastuksen jatkuminen koirien kera sekä muu koiratoiminta luonnossa.

Sievissä 18.6.2024

Esa Kukkonen
Hallituksen puheenjohtaja
Suomen Kennelliitto